

Výstavní plán pro rok 2022

GHMP se ve svém výstavním programu pro rok 2022 vynasnaží dohnat to, co zameškala v minulých dvou letech v souvislosti s protiepidemickými opatřeními. Zařazujeme výstavy, které jsme byli nuceni odložit (Svět Jindřicha Chalupického, Heroin Crystal, Ivan Meštrović). Přicházíme samozřejmě i s tituly, které vzešly z dlouhodobých plánů a příprav (Zjitřené vrstvy / Role fotografie v postmoderní době, František Bílek a Otokar Březina). Františka Bílka si připomeneme i dalším projektem v roce 150. výročí jeho narození (1872), a sice aktualizací stálých expozic v jeho hradčanské vile i v chýnovském domě, které jsou součástí námi spravovaného odkazu. Sochařství a jeho velké osobnosti stále zůstávají v centru naší pozornosti, a to i v projektech zabývajících se širším celospolečenským a kulturním kontextem událostí a výstav s nimi spojených (August Rodin v Čechách a na Moravě).*

V Troji pak pokračujeme po roční pauze se seriálem sochařských vizitek, tentokrát s dvojicí Čestmír Suška a Michal Škoda.

Vedle spolupráce se Společností Jindřicha Chalupického budeme v příštím roce opět partnery tranzit.cz pro druhý ročník Bienále současného umění, ke kterému byl přizván početný mezinárodní kurátorský tým.

Fotografie je průřezovým médiem našich výstavních aktivit a figuruje u nás příští rok v mnoha podobách. Specifickým projektem je výstava Johna Wehrheima, která se vrací do americké reality 70. let, kdy se za alternativním životem v komunitě utíkalo na Havaj.

V roce našeho předsednictví EU bude GHMP participovat hned na dvou projektech podtrhujících tuto skutečnost, a to výstavou aktuálního českého umění v budově Evropského parlamentu v Bruselu a spolu s Festivalem m3 rozsáhlým projektem Parallels, který propojí šestici evropských měst nad tématem budoucnosti opomíjených a nefunkčních lokalit.

Navzdory zpomalenému tempu výstav, které si vyžádala úsporná opatření, nabízíme příští rok široké spektrum témat, které plánujeme doprovodit řadou tematicky propojených programů – debatami počínaje a streamy a podcasty konče.

Magdalena Juříková, ředitelka Galerie hlavního města Prahy

Městská knihovna

SVĚT JINDŘICHA CHALUPECKÉHO

Termín: březen–červen

Kurátoři: Tereza Jindrová, Karina Kottová, Tomáš Glanc, Tomáš Pospiszyl

Výstava *Svět Jindřicha Chalupického* je připravována týmem renomovaných kurátorů ve spolupráci se Společností Jindřicha Chalupického. Projekt si klade za cíl představit klíčovou osobnost české historiografie dějin umění druhé poloviny 20. století jak optikou jeho aktivit na tuzemské umělecké scéně, tak skrze síť jeho mezinárodní spolupráce. Nejen, že projekt zhodnocuje jeho pozici dobového elitního evropského kurátora skrze kritickou reflexi jeho teoretické činnosti, ale zároveň se věnuje jeho snahám vytvářet síť kontaktů napříč tehdejší Evropou. V rámci projektu bude také kriticky zhodnocena významná část kolekce autorů Skupiny 42 ze sbírky GHMP. Chalupický se tvorbě skupiny celoživotně věnoval – společně se zápůjčkami z významných světových sbírek zde bude doplněna konvolutem děl Marcela Duchampa a autorů ruské neoficiální scény druhé poloviny 20. století. V roce 1969 se ve Špálově galerii konala Duchampova výstava sestavená z kolekce autorizovaných multiplů z edice Artura Schwarze, kterou má projekt ambici zčásti rekonstruovat a předvést tak Chalupického metodické vnímání umění. Chalupického osobnost a pozice budou podrobeny otázce, jak se k němu vztahovat z dnešní perspektivy a v rámci střetu současného pohledu na podstatnou část východoevropské kulturní a intelektuální historie 20. století.

VE VĚCI UMĚNÍ 2022 / BIENÁLE SOUČASNÉHO UMĚNÍ

Termín: červenec–říjen

**Kurátorská koncepce: Rado Ištok, Renan Laru-an, Piotr Sikora
ve spolupráci s tranzit.cz**

Druhá edice bienále *Ve věci umění* zkoumá minulost mocenských vztahů mezi středovýchodní Evropou a jinými částmi světa stejně jako dějiny mocenských vztahů mezi různými komunitami a společenstvími v rámci tohoto regionu samotného. Tato historie určuje naši současnost a poučení se z ní je podmínkou spravedlivější a udržitelnější budoucnosti. Bienále hledá a zkoumá různé strategie jednání a spolupráce těch, kteří se nachází na periferiích, spolupráce, která probíhá i mimo hranice národních států, napříč rasovými, genderovými nebo třídními rozdíly. Řeší otázky týkající se imperiální minulosti, kulturního dědictví, ruin a procesů, kterými se materiální statky ruinami stávají, a to nejen ve vztahu k muzeím a jejich strategiím ochrany. Ptáme se, o jaké dědictví se nikdo nestará, jakou práci nikdy nikdo nezaplátil, jaké dluhy mohou být nesplacitelné. Zkoumáme, které nevyřešené historie přetrvávají nejen v troskách, ve zrezivělých infrastrukturách a ve

zdevastované krajině, ale také v lidských životech. Potýkáme se s neukončenou historií, avšak nejde nám o to, abychom označili viníky nebo oběti, ale abychom zkoumali možnosti nových koalic, aliancí a jiných budoucností.

IVAN MEŠTROVIĆ (1883–1962)

Termín: listopad 2022 – duben 2023

**Kurátorky: Sandra Baborovská, Barbara Vujanović
ve spolupráci s Muzeem Ivana Meštroviće**

Výstava se bude zabývat místem chorvatského sochaře Ivana Meštroviće v kontextu sochařství střední Evropy na počátku 20. století. České země, ale především Praha, poutaly mezinárodní kulturní pozornost již od 90. let 19. století, například vzrůstajícím množstvím veřejných sochařských zakázek, stejně jako internacionálním a otevřeným kulturním prostředím. Zcela zásadní vliv na toto prostředí měl francouzský sochař Auguste Rodin. V zemích střední Evropy se po přelomu století objevila silná generace sochařů, kteří se s Rodinovým vlivem vypořádávali osobitým a inspirativním způsobem.

Výstavní projekt si klade rovněž za cíl obnovit zájem o sochařské médium, otevřít národnostní otázky bývalé Jugoslávie ve vazbě na střední Evropu. Sochařské dílo Ivana Meštroviće vznikající a umístěné nejen napříč Evropou slouží jako případová studie umělecké praxe, kterou nedefinuje pouze lokální zakotvení, ale i přeshraniční témata, společenská poptávka a klima. Sledujeme minulé a současné centra, minulé a současné impulzy a determinanty. Výstava bude pojata jako mapa Evropy, v rámci níž Meštrović vystavoval a tvořil (Praha, Vídeň, Paříž, Cannes, Londýn, Ženeva, Bern, Řím, Benátky, Záhřeb, Bělehrad, Split, Cavtat, Dubrovnik, Knin, Bukurešť, Krakov, Varšava). Kromě Evropy pracoval Meštrović i ve Spojených státech amerických (v New Yorku, Buffalu, Detroitu, Rochesteru, Chicagu, St. Louis, Bostonu a Clevelandu). U jednotlivých děl jsou většinou kromě datace uvedena právě i místa vzniku. Výstava si neklade za cíl sledovat u vystavených exponátů pouze kritérium umělecké kvality, ale bude se snažit přiblížit také praktické otázky fungování umělecké scény.

Projekt sleduje tehdejší umělecký provoz na půdorysu doby a kosmopolitní osobnosti Ivana Meštroviće. Rovněž rekonstruuje některé jeho návrhy na architektonické realizace a srovnává je s Franzem Metznerem, Meštrovićovým vrstevníkem ze „Západu“. „Jihoslovanský Rodin“, jak byl sochař výtvarnými kritiky později nazýván, vystavoval se spolkem SVU Mánes roku 1903 v pavilonu pod Kinskou zahradou. Meštroviće, tehdy vůdčího představitele vídeňské secese, pojilo úzké přátelství s českým sochařem Bohumilem Kafkou. Meštrovićovy realizace na zakázku jsou tematicky úzce spjaty s českými prvorepublikovými politiky (Tomáš Garrigue Masaryk a Edvard Beneš). Další důležitou otázkou je tehdejší mísení tradičního sochařství a modernistických přístupů.

Výstava bude obsahovat více než 100 exponátů (plastiky, práce na papíře). Rozdělena bude do několika kapitol a okruhů, např.: Vídeň, symbolismus, Dantova *Božská komedie*, portréty, autoportréty, Meštrovićovi současníci – umělci, politici, rodina, pařížská léta 1908–1909, kosovský cyklus, Růžena Zátková, ženské akty, náboženské umění, pomníky pro vlast, druhá světová válka.

K výstavě organizované spolu s chorvatským Muzeem Ivana Meštroviće a Rodinovým muzeem v Paříži vyjde také trojjazyčný katalog.

Dům U Kamenného zvonu

HEROIN CRYSTAL / GENERACE DEVADESÁTÝCH LET V GHMP

Termín: duben–srpen

Kurátorka: Olga Malá

Veronika Bromová

Jiří Černický

Federico Díaz

Milena Dopitová

Pavel Humhal

Lukáš Jasanský – Martin Polák

Kamera Skura

Krištof Kintera

Markéta Othová

Michal Pěchouček

Jiří Příhoda

Petr Svárovský

Štěpánka Šimlová

Michaela Thelenová

Kateřina Vincourová

V rušných letech devadesátých po sametové revoluci se na české výtvarné scéně důrazně přihlásila o slovo nová umělecká generace. V důsledku otevřených hranic měla možnost nejen poznávat, ale také se aktivně zapojovat do dění na mezinárodní scéně. Na rozdíl od autorů předcházejícího desetiletí, orientovaných na více či méně tradiční výrazové prostředky, se mladí zaměřili na práci s objekty, instalacemi, fotografiemi i videem. Kurátoři

GHMP se na zrychlený sled událostí snažili pružně reagovat a otevřeli novému umění jako první velká instituce svého druhu galerijní brány.

V roce 1994 uspořádali ve starobylém Domě U Kamenného zvonu první ročník *Bienále – de facto* se jednalo o nejstarší porevoluční bienále mladého umění v Praze, které bylo věnováno především české scéně. Kromě bienále v rámci systematického průzkumu aktuálních trendů ve vývoji mladého a současného umění GHMP realizovala také řadu projektů v experimentálním prostoru 2. patra Staroměstské radnice, kde byli prezentováni především mladí umělci. Stalo se již určitou nepsanou tradicí, že mnozí z umělců, kteří zde vystavovali na samém počátku své umělecké dráhy, dosáhli výrazných úspěchů na domácí i zahraniční umělecké scéně. (Cenu J. Chalupce získala Vincourová, Černický, Příhoda a Pěchouček a na benátském bienále v roce 1999 nás reprezentovala Bromová). K aktivitám, kterými se GHMP snažila podpořit současné české umění, patřila také dlouhodobá expozice umělců generace devadesátých let, která byla instalována v Domě U Zlatého prstenu na Ungeltu v roce 1998 a svou inspiraci zde našla řada kurátorů mezinárodních přehlídek (kupříkladu také kurátorka slavné mezinárodní výstavy *After the Wall*).

Připravovaná výstava *Heroin Crystal* se místem konání symbolicky „vrací na místo činu“, tj. do Domu U Kamenného zvonu, na první ročník *Bienále mladého umění*, který jakoby odstartoval období přibližně deseti následujících let intenzivní interakce mezi GHMP a umělci generace devadesátých let. Jedná se o projekt, který je více či méně vázán na GHMP jako instituci. Nemá ambice na úplnost a nejde ani o přehled postihující dění těchto let.

Název výstavy *Heroin Crystal* byl inspirován stejnojmennou instalací a fotografií Jiřího Černického z roku 1995, která stejně jako naprostá většina všech vystavených prací pochází ze sbírek Galerie hlavního města Prahy.

Výstava představí vedle známých, dnes již ikonických děl také projekty méně známé, které mohou přispět k ucelenějšímu obrazu o uměleckém směřování tehdejší doby. Jejich prostřednictvím chce návštěvníkům sdělnou formou přiblížit témata, jež tehdy stála v popředí zájmu umělců: ženská problematika a autostylizace (M. Dopitová), reflexe mediální reality (Š. Šimlová), performance (J. Černický, K. Kintera, Kamera Skura), fenomén lidského těla (V. Bromová, P. Humhal, M. Othová, M. Thelenová), sci-fi (F. Díz, P. Svárovský) a akcentace reálné i virtuální přírody a městské krajiny (L. Jasanský – M. Polák) i arteficiálního prostoru (J. Příhoda).

JOHN WEHRHEIM / TAYLOR CAMP: NA PRAHU RÁJE

Termín: říjen 2022 – leden 2023

Kurátor: Adam Ligas, Magdalena Juříková

Fotograf John Wehrheim se ocitl v pravý čas na pravém místě. V roce 1969 se několik hippies usadilo na ostrově Kauai na Havaji, kde postupně vznikla širší komunita lidí. Základ tvořili mladí Američané z pevniny stíhání za potulku, za které nabídl nejprve kauci, a posléze je pozval na svůj havajský pozemek bratr Elizabeth Taylorové Howard. Komunita tu fungovala a rozrůstala se celých osm let. Skládala se ze širokého spektra lidí od zmíněných hippies přes surfaře, volnomyšlenkářské rodiny až po veterány z Vietnamu. Ti všichni bydleli v domech na stromech a samozásobovali se potravinami.

V roce 1977 se místní vláda rozhodla zlikvidovat tuto utopickou vesnici a realizovat na jejím místě veřejný park. Místní policie zapálila chatrné stavby a jejich 120 obyvatel muselo čelit novým životním podmínkám. John Wehrheim zachytil v sedmdesátých letech jejich život na více než stovce výjimečných snímků. O čtyři dekády později vznikla kniha a také film, který byl v roce 2019 aktualizován o výpovědi tehdejších obyvatel tohoto vysněného ráje. Výstava přináší kompletní soubor Wehrheimových fotografií a také dokumentární film na stejné téma, které v současné situaci může být dvakrát aktuálnější než před pandemií. Lidé zde utvořili soudržnou komunitu, aniž by byli sešněrováni oficiálními regulacemi, a vedli pro nás velice inspirativní úsporný životní styl.

Colloredo-Mansfeldský palác

Zahájení první fáze rekonstrukce.

Zámek Troja

MICHAL ŠKODA – INDOOR / ČESTMÍR SUŠKA – OUTDOOR

Termín: duben–říjen

Kurátorka: Magdalena Juříková

Michal Škoda pracuje s maximálně redukovanými tvary, které v prostoru hybridně expandují a nepřipomínají tak klasické stereometrické útvary. Působí jako objekty odvozené z futuristické architektury nebo schránky ukrývající nějaké magické tajemství. Vedle toho se intenzivně zabývá kresbou, která je plošným vyjádřením prostorových rozvrhů sledovaných v objektech. Vedle minimalistického tvarosloví je důležitou výrazovou složkou jeho prací užití černého monochromu nebo jednoduchého kontrastu černé a bílé.

Čestmír Suška svou práci často definuje skrze materiál. V současnosti stojí pevnými nohama v nové etapě, která je svázána s kamenem. Perforované cisterny jsou minulostí a odebírání hmoty z kamenného bloku představuje zcela opačný sochařský postup, který vyžaduje nejen řemeslo a flexibilní vnímání kvality kamene, ale nesmí zároveň dojít k ohnutí původní koncepce budoucího díla.

V sezóně 2022 kombinujeme opět dva autory, kteří mají mnoho společných témat založených na interakci s prostorem. Jelikož Michal Škoda vytváří díla téměř výhradně pro interiér, dostane Čestmír Suška prostor v zahradách a v sadě Zámku Troja, přičemž některá díla komponuje přímo na vybraná místa.

KAMENNÉ POKLADY PRAŽSKÝCH ZAHRAD

Termín: sezóna 2022

Kurátorka: Marie Foltýnová

Dlouhodobá expozice v podzemí Zámku Troja představuje originály kamenných soch z období baroka a klasicismu z pražských zahrad a parků, konkrétně z výzdoby zámecké zahrady v Troji, Vrtbovské zahrady, krajinného parku usedlosti Cibulka a Kinského zahrady na Petříně.

Vystavené originální vlysy bratří Hermannů, mytologické sochy z Braunovy dílny nebo Číňani Václava Prachnera budou v instalaci doplněny velkoformátovými archivními fotografiemi z počátku minulého století.

BIO TROJA

Centrum pro kompostování kultury *BIO TROJA* vzniklo v komplexu Zámku Troja s rozlehlou zahradou v bezprostředním okolí Vltavy, Botanické a Zoologické zahrady. Nabízí prostor pro místní i mezinárodní dialog odborníků i laiků a je určeno také pro místní občanskou komunitu zájímající se o propojení výtvarného umění, hudby, přírodních a humanitních věd a ekologie. Galerie hlavního města Prahy zde vytvořila inovativní platformu pro spolupráce s veřejností i s různými organizacemi a jednotlivci jako další podnět k aktivnímu uvažování o životním prostředí, přírodě a klimatu.

Inspirací pro podtitul projektu jsou procesy, které popisujeme obecně jako kvašení, fermentaci. Kvašení a kompostování je nejen chemický a fyzikální proces, ale i společenská, kulturní kvalita. Fermentace je důležitou součástí procesů v přírodě, a v metaforické rovině lze říci, že i ve společnosti. Organické látky se působením mikrobiálních enzymů (fermentů), hub a lišejníků postupně proměňují na další prvky a stávají se tak základem pro vznik nových forem života.

Také v roce 2022 bude program Bio Troja otevírat prostor aktivitám spojeným s životním prostředím ve městě, současným uměním, ekologií a klimatickou změnou. Budeme společně s IPR a dalšími partnery realizovat úpravu prostoru před jižní bránou Zámku Troja. Připravujeme sérii dílen, hudebních akcí nebo filmových projekcí.

Bílková vila

FRANTIŠEK BÍLEK A OTOKAR BŘEZINA

Termín: jaro 2022 – dlouhodobá expozice

Kurátorka: Hana Larvová

Jedním z nejzajímavějších příkladů tvůrčí spolupráce výtvarného umělce a básníka v kontextu českého symbolismu přelomu století, které se datovalo od roku 1900, jsou kresby Františka Bílka, jimiž doprovodil básnický cyklus *Ruce*. Kniha vyšla poprvé v srpnu roku 1901 Bílkovým vlastním nákladem a dočkala se později dalších reedicí. Vystavený soubor kreseb z majetku Galerie doplní podle možností i další kresby z majetku Společnosti Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou a z dalších institucí.

V Bílkově vile bude zároveň zpřístupněna nová stálá expozice, jejímž autorem je Martin Krummholz.

Dům fotografie

VĚŠTĚNÍ Z NOČNÍ OBLOHY ČÁSTEČNĚ ZAKRYTÉ MRAKY

ROLE FOTOGRAFIE V POSTMEDIÁLNÍ DOBĚ

Termín: květen–září

Kurátorka: Jitka Hlaváčková

Spolupráce: Hana Janečková, Václav Janoščík, Jen Kratochvíl, Andrea Průchová, Jiří Ptáček, Barbora Trnková, Pavel Vančát, Filip Vančo, Pa'lo Fabuš, Lucía Stach Gregorová

Zastoupení umělci: Hynek Alt, Zbyněk Baladrán, Stano Filko, Ivars Gravlejs, Jana Ilková, Nikol Czuczorova, Oskar Helcel, Richard Janeček, Zuzana-Markéta Macková, Markéta Magidová, Aleksandra Vajd, Markéta Othová, Matěj Smetana, Joanna Piotrowska, Ezra Šimek, Jonáš Strouhal, Petr Svárovský, Jiří Thýn, Leevi Toija, Max Vajt, Martin Vongrej ad.

I když umělecká, stejně jako jakákoliv jiná fotografie už dávno není specifickým, snadno definovatelným médiem, stále snad zůstává citlivou deskou zobrazující identity současného světa. Otázka, jaká je její role poté, co ji adoptoval internet a sociální sítě,

však zaměstnává nejen současné teoretiky, ale především řadu umělců samotných. Multiplicita, manipulovatelnost a všudypřítomnost digitálního obrazu poskytují takřka neomezené možnosti a oscilování mezi reprezentací a participací, autentickým a posthumánním, pohyblivým a statickým a dalšími rozhraními nastoluje celou řadu témat a zpětných reflexí média. V reakci na živelný proces fragmentace svébytného uměleckého média do sdílené, autonomně jednajících komunikační sítě můžeme v tvorbě umělců, vycházejících z fotografických principů, sledovat různé reflexivní přístupy: Obrat k materialitě a organickým tvarům, hmatovým a jiným smyslovým aspektům, k singularitě díla, k abstraktním formám, k akcentování sociálních či psychologických funkcí média... Škála všech přístupů je těžko uchopitelná jinak než metaforicky – třeba představou rozpínajícího se vesmíru. Vyslali jsme do něj klíčové slovo „postmediální fotografie“. Ukázalo se několik pozoruhodných objektů, myšlenek a postřehů, které předkládáme tak, jak jsme je našli: prostřednictvím odpovědí od desítky teoretiků nabízíme fragmentární sondu do postmediálního fotografického a digitálního obrazu, který alespoň symbolicky zachycuje hybridní a výsostně prosítovaný charakter naší situace. Zahlédneme kosmické objekty vzniklé v nedávné minulosti nebo také před desítkami let, pozorovatelné ze stále nových úhlů.

1902. AUGUSTE RODIN V ČECHÁCH A NA MORAVĚ (PRACOVNÍ NÁZEV)

Termín: říjen 2022 – leden 2023

Autorský kolektiv: Hana Dvořáková, Magdalena Juříková, Martin Krummholz, Helena Musilová, Vít Vlnas

V roce 1902 navštívil Prahu a Moravu francouzský sochař Auguste Rodin. Tato cesta, spojená s jeho největší dosavadní zahraniční výstavou, byla důležitá nejen pro sochaře samotného, ale zanechala nerasmazatelné stopy i v místě návštěvy. Byla významná pro tehdejší generaci malířů a zejména sochařů, kterým pomohla ujasnit cestu k modernímu výtvarnému směřování, ale také předznamenala budoucí orientaci výtvarné scény k francouzskému umění. Na druhou stranu, z toho, co tehdejší umělecká a společenská elita považovala za důležité této významné návštěvě ukázat, můžeme dovést i podstatné informace o prioritách a charakteru té doby.

Výstavní a publikační projekt, autorsky připravený ve spolupráci Galerie hlavního města Prahy, Etnografického ústavu Moravského zemského muzea v Brně a Galerie výtvarného umění v Hodoníně, se bude poprvé systematicky věnovat „doprovodnému programu“, který byl Rodinovi připraven. Na základě nového studia archivních pramenů, tj. časopisů, korespondence, osobních archivů aj. se bude snažit zmapovat důvody, proč – a to je jedno z hlavních témat publikace – přijel August Rodin na moravské Slovácko, kde navštívil *Výstavu slovenských a moravských výtvarných umělců* v Hodoníně a kde u příležitosti jeho

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

návštěvy proběhla téměř celoslovácká slavnost („U obcí, jimiž jsme projeli, čekala představenstva obcí, školní mládež, vyparáděné děvčice a snad i celá dědina.“ *Lidové noviny*, 3. června 1902). Celá „slavnost“ byla uměle připraveným, objednaným počinem, nevážícím se na žádné konkrétní události v životě venkova, jako jsou hody či jiné církevní svátky.

Od toho se odvíjí klíčová zkoumaná témata: jaká byla v té době role tzv. folklóru, jak byl domácím či zahraničním nemoravským návštěvníkům prezentován a jak se měnila jeho role, respektive jak byl využíván ve smyslu národní reprezentace v prostoru a čase. Projekt se pokusí zmapovat mechanismy společenských struktur, jak se utvářely na přelomu století a jejichž velká část přetrvala i do vzniku samostatného Československa. Dílčí témata budou věnována uměleckému spolku Mánes, fotografii jako emancipujícímu se médiu a jeho podílu na vytvoření „paměťové stopy“ aj.

projekty související s předsednictvím České republiky v Radě Evropské unie

VÝSTAVA SOUČASNÉ MALBY

Budova Evropského parlamentu, Brusel

Termín: 1. 7. – 31. 12. 2022

Kurátorky: Magdalena Juříková, Helena Musilová

Výstava představí průřez aktuální malbou vznikající na území České republiky se zaměřením na různé projevy figurace: angažované umění, osobní mytologie, reflexe média malby aj. Zastoupeny budou všechny generace autorů (mj. Jan Merta, Daniel Pítín, Josef Bolf, Pavel Příkaský, Josef Žáček, Igor Korpaczewski, Dana Sahánková).

PARALLELS 2022

Šest evropských měst

Termín: 1. 7. – 31. 12. 2022

Kurátorka: Marie Foltýnová

ve spolupráci s Festival m3 a Landscape festival

Festival spolupráce, výměny umění a zkušeností umělecké scény i kulturních partnerských institucí upozorňuje na chybějící či pozapomenuté vazby mezi metropolitními evropskými městy. Palčivá otázka klimatické změny a sociální izolace osob během pandemie COVID-19 a zároveň celosvětová snaha o omezení rychlého a nadměrného turismu nás vede ke snaze rozvést a propojit umělce z jednotlivých měst po kolejích železniční sítě.

Zvýšený zájem o umění ve veřejném prostoru s sebou nese nespočet možných způsobů a strategií, jak zapojit umělce či jejich tvorbu už v začátku do procesu plánování a urbanistických studií, vytvořit most mezi uměním, designem ve veřejném prostoru a městským plánováním. K zapojení uměleckých postupů do plánování a rozvoje měst je používána řada metod umělecké participace: urbánní (umělecká) akupunktura – urbanisticko-ekologická strategie nahlížející na města jako živé dýchající organismy s citlivými body, které vyžadují opravu, direct (přímý) urbanismus – plánování „zdola nahoru“ a „shora dolů“, zavedení umění a umělecké strategie do procesu rozvoje měst, transdisciplinarita – proces, který umožňuje spolupracovat na společném problému a sdílet teoretické modely, které jsou založeny na konceptech specifických pro každou disciplínu.

Vývoj konceptu *Parallels* přímo navazuje na téma Festivalu m3 | Umění v prostoru s podtitulem „Mezi meziprostory“. Festival si pro pražskou a středočeskou lokalitu klade za cíl pomocí uměleckých instalací a intervencí upozornit na opuštěné či nevyužívané drážní budovy, slepé koleje a nemísta kolem železnice. Ambicí konceptu *Parallels* je iniciovat

G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

potřebnou konfrontaci dosavadních zkušeností práce s uměním ve veřejném prostoru v evropském kontextu na kolejích železnic, historicky tradičních spojnic uměleckých komunit a významných uměleckých center v Evropě 19. století. Formou rezidencí, exkurzí, putovních uměleckých projektů a performancí, diskusních panelů a symposií chceme na tyto – dnes mnohdy pozapomenuté a chybějící vazby mezi jednotlivými evropskými městy – upozornit.

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

výběr z projektů souvisejících s programem Umění pro město

MINULÁ BUDOUCNOST / PREVIOUS FUTURE

Vestibul stanice Anděl, metro B / Ženské domovy

Termín: 18. 1. – 31. 12. 2022

Autor koncepce: Adam Tureček

Kurátorky: Anna Švarc, Marie Foltýnová

Budoucnost, na kterou si ještě pamatujeme.

Budoucnost, která se nestihla uskutečnit. Budoucnost, která zestárla.

Ideou výstavy je procházejícímu divákovi poskytnout jiný úhel pohledu na materiály a umělecká díla skrze sci-fi a futuristické vize pražského metra.

Pražské metro – především jeho části vybudované do roku 1989 – obsahuje prvky, které připomínají různé záhadné artefakty z budoucnosti, z jiné dimenze nebo které zde zanechaly jiné civilizace. Těmito prvky jsou umělecká díla, architektura nebo její části.

Výstava je instalována ve vitríně ve vestibulu stanice metra Anděl – výstup Na Knížecí.

Nabízí několik vjemových a optických navzájem propojených nebo se překrývajících vrstev či plánů. Autentickou vrstvu neboli skutečnost tu tvoří dnes již historické fotografie a prostorové objekty. Jde o autentické materiály z pražského metra, stavební a architektonické prefabrikáty, části uměleckých děl a doplňků interiérů. Keramické, skleněné i kamenné obklady metra, kolem kterých každý cestující denně prochází během cesty do práce, do školy nebo domů a téměř nevnímá jejich estetický význam, v novém úhlu získávají nový rozměr a hodnotu díky asociativní vrstvě – výrazné grafické intervenci v lehké hravé ilustrativní lince.

Poslední informační vrstvu tvoří popisky vystavených objektů, které divákům pomohou s orientací v čase i prostoru.

WILD WILD HORSES

Trojský kůň kultury

Kobka 17 – Smíchovská náplavka

24. 4. – 25. 5. 2022

Kurátorka: Marie Foltýnová

Projektem *Wild wild horses* Vladimír Turner navazuje na historii zobrazování koní v dějinách umění. Zájem o kulturní historii koní, kromě komunitního umělecko-výzkumného projektu a navázání na tradici ve vztahu k místu s obyvateli Brandejsova statku v Suchdole, ještě završuje vlastním výtvarným filmem. Kůň je nejen archetypem anatomické krásy, ale zároveň prvním zvířetem zachyceným na film (Edward Muybridge). Zachycení obrazu

koně lidskou rukou bylo objeveno již na tisíce let starých jeskynních malbách, vzestup oblíbenosti portrétování koní souvisí s rozvojem šlechtitelství a využívání koní pro zábavu a sport. Pro panovníky, kolonizátory a diktátory, kteří změnili dějiny lidstva, byly jezdecký portrét nebo socha symboly jejich svrchované moci a autority. Se šlechtěním koní pak dále úzce souvisí vývoj zbraní, válečných taktik, pokroky v zemědělství a v kultuře. Vzhledem k současné funkci statku a tradici místa byl celý participativní projekt pojat jako několikaměsíční rezidence s tvůrčími workshopy. Na souborné výstavě budou prezentovány veškeré kresby, modely a jiné artefakty, které byly během projektu společně vytvořeny ve spolupráci umělce s návštěvníky workshopů, včetně hlavního společného objektu – sochy koně. Součástí výstavy bude rovněž projekce filmu *Wild Wild Horses* ve videoinstalaci. Výstava je doplněna historickými materiály, archivními fotografiemi z lokality.

Výstava je výstupem loňského projektu Triangulum v lokalitě Brandejsův statek v pražském Suchdole, podpořeném z programu Umění pro město

Galerie Vltavská

MECHANIZACE

10. 3. – 10. 6. 2022

Adam Novotník a Adam Hudec

Výstavní projekt *MECHANIZACE* vychází z nejbližšího okolí. Pracuje se vzorky biopatiny – mechu, řas, lišejníků a hub odebraných z konstrukce schodiště Vltavské a přilehlé magistrály. Tyto vzorky a data s nimi spojené projekt spojuje s esteticky poutavým vizuálem výstavních panelů. Využití QR kódu umožní rychle procházejícím a spěchajícím divákům vrátit se k výstavě v digitálním prostředí, projít si v klidu doprovodné texty a informace. Životaschopnost nebo hodnota architektonického díla se často posuzuje podle schopnosti „udržet se čistým“, což vždy spočívá v odstraňování usazenin na jeho povrchu. Právě proto se urbánní povrchy ošetřují nátěry a vodoodpudivými povlaky, které zabraňují tvorbě takovéto patiny. Cílem site-specific instalace je poukázat na fenomén a potenciál nechtěné biopatiny, usazené na stěnách schodiště. Mechy, lišejníky, houby nebo řasy tvořící tuto vrstvu obohacují antropogenní prostředí o schopnost absorbovat toxické látky ze vzduchu. V případě této site-specific instalace se jedná o znečišťující zplodiny, které produkuje blízká pražská Magistrála, jež se tak nezáměrně stává habitatem pro život biopatiny eliminující její negativní dopady na člověka. Evokativní myšlenka přeměny jinak pasivních povrchů magistrály na aktivní se stává provokací v podobě utopie – přetvoření strukturálního díla na meta-strukturální. V prostředí rozšířené reality představuje

Magistrálu jako veřejný prostor, jehož přínosem je nejen poskytnutí chybějícího lidského měřítko, ale i obohacení existující strukturu o procesy, které budou užitečné při dalším soužití s naším životním prostředím. Noční mūra přetvořena v sen, tak jako neustále se tvořící, nechtěná vrstva patiny na schodišti Vltavské...

CYKLUS PERFORMATIVNÍCH UDÁLOSTÍ: PROMOUDŘENÍ

15. 6. – 30. 9. 2022

David Helán a Pavel Tichoň

Současná situace na Vltavské, kterou považují za sociální kolorit dopravní vlasečnice, vedla uměleckou dvojici Davida Helána a Pavla Tichoně k pokusu o perforaci běžného dění skrze cyklus performativních událostí, které by mohly být zajímavým oživením a propojením jednotlivých křižovatek – cestovních, dopravních, osobních, životních i náhodných. Myšlenkovou linkou výstavního projektu je přesvědčení autorů, že chytrým i méně chytrým humorem a uměním se všichni nakonec můžeme navzájem promoudřit.

Výstavní plátna s výraznými vizuálními symboly budou odkazovat k živým událostem – performancím, k nimž autoři projektu plánují přizvat další umělce (například Miloše Šejna či Jiřího Surůvku) i místní komunity a kolemjdoucí. Spíše, než výstavou bude projekt *Promoudření* sledem akcí s názvy jako *Jeden o koze, druhý o voze, Zed'nářka* nebo *Zpráva pro kapra*, které již předem slibují zajímavé zážitky každému, kdo se nechá poetikou a vtipem Helána s Tichoňem okouzlit a pohltit.

**Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721,
vrchotova@ghmp.cz**

Další informace: www.ghmp.cz

www.facebook.com/ghmp.cz

www.instagram.com/ghmp.cz